

DICTAMEN: 127/2019, de 2 de maig

MATÈRIA: Responsabilitat patrimonial

DEPARTAMENT: Presidència

PONENT: Francesc Homs i Molist

DICTAMEN 127/2019, de 2 de maig. Reclamació de responsabilitat patrimonial instada pel Sr. A, davant la Diputació de Barcelona, pels danys i perjudicis derivats d'un accident de trànsit mentre circulava amb motocicleta per la topada amb un porc senglar que va irrompre a la calçada, i que atribueix a la manca de senyalització d'avertiment

La Comissió Jurídica Assessora, reunida el 2 de maig de 2019, amb la presidència del Sr. Albert Lamarca i Marquès, actuant com a secretària la Sra. Francesca Mas i Casanovas, amb la participació de les Sres. i els Srs. Maria Mercè Darnaculleta i Gardella, Francesc Esteve i Balagué, Marta Franch i Saguer, Alfredo Galán Galán, Marc Marsal i Ferret, Carles Mundó i Blanch, Joan Pagès i Galtés, Eva Pons i Parera, Sonia Ramos i González, Lluís Saura i Lluvià, Joan Manuel Trayter i Jiménez, i Antoni Vaquer i Aloy, i essent-ne ponent el Sr. Francesc Homs i Molist, ha aprovat el Dictamen següent:

ANTECEDENTS DE FET

1. El 27 de juliol de 2017, el Sr. A, en nom propi i mitjançant representació lletrada, va formular una reclamació de responsabilitat patrimonial davant la Diputació de Barcelona pels danys i perjudicis derivats d'un accident de trànsit i que va quantificar en 167.321,03 euros.

2. En l'escrit inicial s'exposa que es reclama pels danys i perjudicis derivats de l'accident esdevingut el 7 d'octubre de 2015, quan el reclamant, de 53 anys, circulava amb la seva motocicleta per la carretera C-1415c. En arribar al punt quilomètric 5, va ser colpejat per un porc senglar que va envair d'una manera brusca i imprevista la calçada. El fonament de la reclamació és que l'Administració titular de la via és la responsable del manteniment d'aquesta i d'adoptar les mesures oportunes per a evitar que hi accedeixin animals salvatges i perillosos que poden representar un perill per als usuaris.

3. Per mitjà d'un ofici de 7 de setembre de 2017, la cap del Servei d'Assessoria Jurídica de la Diputació va comunicar a l'instant el requeriment en virtut del qual l'informava que, per tal de poder admetre a tràmit la reclamació, era necessari que acredités la representació de l'advocat i la titularitat del vehicle; justificqués les lesions produïdes i els danys materials; concretés l'objecte de la reclamació i la presumpta relació de causalitat entre els danys i el funcionament del servei públic; quantifiqués la indemnització; i, finalment, que aportés la còpia de l'atestat policial anunciat a l'escrit inicial però no annexat. També el va advertir que, en cas de no esmenar aquests defectes en el termini conferit, s'entendria que desistia de la petició. Altrament, el va informar del procediment que s'iniciava, del termini per a notificar la resolució expressa i del sentit desestimatori del silenci. El 29 de setembre de 2017, l'advocat de l'instant va atendre parcialment el requeriment.

4. Per mitjà d'un ofici de 16 d'octubre de 2017, la cap del Servei d'Assessoria Jurídica de la Diputació va comunicar a l'instant un segon requeriment, en virtut del qual l'informava que, per tal de poder admetre a tràmit la reclamació, era necessari que aportés una còpia de l'ingrés i l'alta hospitalària, la informació mèdica sobre la curació de les lesions i estabilització de les seqüeles i qualsevol altra informació mèdica adient. I el va tornar a advertir que, en cas de no esmenar aquests defectes en el termini conferit, s'entendria que desistia de la petició. El 10 de gener de 2018, l'advocat de l'instant va trametre la documentació requerida.
5. El 23 d'octubre de 2017, la cap del Servei d'Assessoria Jurídica va sol·licitar a la Gerència de Serveis d'Infraestructures Viàries i Mobilitat un informe en relació amb els fets objecte de reclamació, el qual es va emetre el 23 de gener de 2018.
6. Per comunicació electrònica de 24 de gener de 2018, la lletrada instructora va participar la reclamació a la corredoria d'assegurances i li va sol·licitar un informe pericial.
7. Per Diligència d'instrucció d'11 de maig de 2018, la lletrada instructora va fer constar que s'incorporava a l'expedient el dictamen mèdic pericial de valoració dels danys emès per la companyia asseguradora, de 8 de març de 2018, en què quantificava la indemnització en 127.566,53 euros.
8. Per ofici de 23 de maig de 2018, es va concedir al reclamant el tràmit de vista i d'audiència, per un termini de deu dies. I aquest va formular-hi al·legacions el 7 de juny següent.
9. A través del Decret núm. 8230, d'1 d'agost de 2018, comunicat a l'interessat, el president de la Diputació de Barcelona va sol·licitar el dictamen d'aquesta Comissió Jurídica Assessora i va suspendre el termini màxim per a resoldre el procediment fins que l'òrgan consultiu no emetés el dictamen o per un temps no superior a tres mesos.
10. El 17 d'octubre de 2018, la cap del Servei d'Assessoria Jurídica va emetre una proposta de resolució en sentit desestimatori de la pretensió, per considerar que no es podia imputar a la Diputació de Barcelona cap responsabilitat derivada de la manca de tancament lateral de la via on va tenir lloc l'accident, atès que es tracta d'una carretera convencional, i perquè estava senyalitzada correctament.
11. El 17 de gener de 2019, l'entitat local va trametre l'expedient, per EACAT, a la Direcció General d'Administració Local del Departament de la Presidència.
12. Per ofici de 30 de gener de 2019, la subdirectora general d'Assistència Jurídica i Règim Local va requerir a la Diputació de Barcelona l'informe jurídic relatiu a la proposta de resolució, requeriment que va ser atès el 8 de febrer següent.

13. El 14 de febrer de 2019, la Subdirecció General d'Assistència Jurídica i d'Innovació a l'Administració Local va informar favorablement sobre la tramesa de l'expedient a la Comissió Jurídica Assessora.

14. El 15 de febrer de 2019, va tenir entrada en aquesta Comissió la petició de dictamen cursada per mitjà del secretari d'Administracions Locals i de Relacions amb l'Aran, per delegació, d'acord amb la Resolució PRE/3029/2018, de 17 de desembre, de delegació de competències de la persona titular del Departament de la Presidència (DOGC núm. 7774, de 24 de desembre de 2018).

15. En la sessió de 22 de febrer de 2019, el Ple de la Comissió Jurídica Assessora va admetre a tràmit la petició de dictamen i en va designar ponent.

16. En la sessió d'11 d'abril de 2019, el Ple de la Comissió Jurídica Assessora va acordar ampliar en un mes el termini per a emetre el dictamen sol·licitat, i el president, per ofici del 15 d'abril següent, ho va notificar al secretari d'Administracions Locals i de Relacions amb l'Aran.

FONAMENTS JURÍDICS

I. Objecte del Dictamen i intervenció de la Comissió Jurídica Assessora

Se sotmet al dictamen d'aquesta Comissió la reclamació de responsabilitat patrimonial formulada pel Sr. A, pels danys i perjudicis derivats d'un accident de trànsit que va tenir lloc el 7 d'octubre de 2015, cap a les 6.25 h, al punt quilomètric 5 de la carretera C-1415c, en sentit Mataró, quan el reclamant, que conduïa un vehicle tipus motocicleta, va resultar lesionat a conseqüència de ser colpejat per un porc senglar que va envair d'una manera brusca i imprevista la calçada.

La intervenció d'aquesta Comissió Jurídica Assessora en aquest procediment es fa a l'empara d'allò que disposen l'article 86 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, l'article 8.3.a) de la Llei 5/2005, de 2 de maig, institucional d'aquest òrgan consultiu, i l'article 26.1 del Reglament d'organització i funcionament d'aquest alt òrgan consultiu, aprovat pel Decret 69/2006, d'11 d'abril, atès que la quantia de la indemnització sol·licitada ascendeix a 167.321,03 euros, quantia superior al límit de 50.000 euros establert en la llei.

II. Normativa aplicable

De conformitat amb l'article 174 del text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat mitjançant el Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril (TRLMRLC), els ens locals responen directament dels danys i els perjudicis causats als particulars en llurs béns i drets

com a conseqüència del funcionament dels serveis públics o de l'actuació de llurs autoritats, funcionaris o agents, en els termes establerts per la legislació general sobre responsabilitat administrativa.

En la data en què es va formular la sol·licitud d'iniciació del procediment, el 27 de juliol de 2017, i actualment, el règim jurídic de la responsabilitat patrimonial de l'Administració pública es regula en els articles 81 a 87 de la Llei 26/2010; en els articles 32 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic (LRJSP), pel que fa als principis de la responsabilitat, i 34 del mateix cos legal, quant a la indemnització i el seu càlcul, i, pel que fa al procediment, en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), amb les especificitats que es regulen en els articles 65, 67, 81, 86.5, 91 i 114.1.e) d'aquesta norma.

Quant als aspectes de fons, cal tenir en compte que, en la data de l'accident –el 7 d'octubre de 2015–, la normativa estatal d'aplicació era la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (LRJPAC), i el Reglament dels procediments de les administracions públiques en matèria de responsabilitat patrimonial, que la desplejava, aprovat mitjançant el Reial decret 429/1993, de 26 de març (RPRP), ambdues normes derogades per la disposició derogatòria única de l'LPAC.

III. Aspectes formals i procedimentals

III.1. Legitimació activa

Reclama el conductor del vehicle, que és la persona que va patir el dany derivat de l'accident de circulació, i, per tant, és qui està legitimat activament per a promoure el procediment.

Actua assistit per un lletrat, que no es va designar, inicialment. En resposta al requeriment de l'òrgan instructor per tal que s'acredités la representació de l'advocat, aquest va presentar un escrit, en què el designava per a la seva representació i defensa, en relació amb aquest procediment. Si bé l'abast de l'apoderament és prou ampli, la identitat de qui reclama no s'ha acreditat mitjançant la còpia de cap document oficial d'identitat. Per tant, escau que l'Administració instructora verifiqui la identitat de l'interessat i comprovi l'autenticitat de la signatura (en aquest cas, la continguda en l'escrit de designació) a fi de verificar l'autenticitat de la voluntat de reclamar. Si es verifica la identitat del poderdant, de la qual cosa s'ha de deixar constància en l'expedient, es pot tenir per vàlidament acreditada la representació conferida a l'advocat i la reclamació per formulada (art. 5.5, 9.1 i 66.1.e) de l'LPAC).

III.2. Competència per a resoldre

Pel que fa a la competència de la Diputació de Barcelona per a instruir i resoldre el procediment, no planteja cap qüestió, atès que, segons s'infereix de l'expedient, es tracta de

l'Administració titular de la carretera on va tenir lloc la col·lisió i, per tant la competent en matèria de conservació de carreteres d'acord amb el Decret legislatiu 2/2009, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de carreteres.

III.3. Temporalitat de l'exercici de l'acció

D'acord amb l'article 142.5 de l'LRJPAC i, actualment, l'article 67 de l'LPAC, el dret a reclamar prescriu al cap d'un any d'haver-se produït el fet o l'acte que motivi la indemnització, o de manifestar-se'n l'efecte lesiu. En el cas de danys de caràcter físic o psíquic a les persones, el termini comença a computar-se des de la curació o la determinació de l'abast de les seqüeles.

En el cas que s'examina, consta que l'accident es va produir el 7 d'octubre de 2015. La documentació mèdica aportada per l'interessat acredita que, el mateix dia, les ambulàncies del Servei d'Emergències Mèdiques van traslladar-lo a l'Hospital de Mataró, des d'on el van derivar, hores després, a l'Hospital de la Mútua Asepeyo de Pineda de Mar. L'endemà, va ser intervingut quirúrgicament per a la reducció de les diferents factures que presentava. Li van lliurar l'alta hospitalària el 19 d'octubre de 2015. Va seguir els controls mèdics al mateix hospital i també consta que hi va fer tractament rehabilitador. El 8 de març de 2016, el van tornar a intervenir i li van donar l'alta el 18 de març següent. És palès que va fer una segona tanda de rehabilitació, fins al 21 de desembre de 2016, moment en què es considera que s'han esgotat les possibilitats terapèutiques.

D'acord amb les dates i consideracions anteriors, es pot fixar el *dies a quo* del còmput del termini de prescripció el 21 de desembre de 2016. Per tant, l'acció de reclamació de l'instant es va exercir dins de termini, el 27 de juliol de 2017, sense que s'hagi d'apreciar la prescripció del dret a reclamar, perquè, en aquella data, no havia vençut el termini anual de prescripció legalment establert.

IV. La tramitació del procediment

Des d'un punt de vista formal, cal destacar que l'expedient tramès a aquest òrgan consultiu està degudament ordenat cronològicament, indexat i foliat, i s'hi ha incorporat l'acreditació de les notificacions efectuades, la qual cosa s'adequa a les previsions dels articles 46 i 56.2 de la Llei 26/2010 i 70 de l'LPAC.

El procediment l'ha instruït la Diputació de Barcelona i clou amb la proposta de resolució desestimatòria que se sotmet a aquesta Comissió Jurídica Assessora. S'ha tramitat seguint les previsions de la Llei 26/2010 i l'LPAC, i, en especial, es va facilitar informació en relació amb l'obligació de resoldre de l'Administració i el termini màxim per a fer-ho, així com el sentit del silenci administratiu (art. 21.4 de l'LPAC); es va demanar i obtenir l'informe del servei el funcionament del qual hauria ocasionat la presumpta lesió indemnitzable (art. 81.1 de l'LPAC) i, després de participar la reclamació a la companyia d'assegurances de l'Administració, es va

donar l'audiència prevista en l'article 82 de l'LPAC, i l'interessat hi va formular al·legacions. L'Assessoria Jurídica va emetre un informe jurídic sobre la reclamació. No es detecta cap insuficiència documental.

V. Aspectes sobre el fons de la qüestió

V.1. La posició del reclamant

En l'escrit inicial s'exposa que es reclama per les lesions causades el 7 d'octubre de 2015 per l'accident produït *“como consecuencia del impacto contra la moto con la que circulaba por parte de un jabalí en la carreta C-1415-c (PK. 5) titularidad de la Diputación de Barcelona, considerando responsable dicha Administración habida cuenta de la ausencia de la preceptiva señalización advirtiendo el peligro de animales salvajes en la vía”*. El reclamant manifesta que *“el lugar en el que ocurrió el siniestro es una vía que transita entre cotos de caza y con frecuencia puede avistarse animales salvajes (jabalís en el caso que nos ocupa) con alta siniestralidad por ese motivo”*.

L'instant fonamenta llavors la reclamació en el fet que l'Administració és la responsable perquè *“el imperativo legal de señalización de dicha presentación de animales salvajes en virtud de la ley 6/2014 de 7 de abril en su Disposición Novena no ha tenido cumplimiento en el caso que nos ocupa habida cuenta de que no existe ninguna señal en el sentido expuesto en la citada vía [...]”*.

En aquest escrit l'interessat també va identificar les seqüeles físiques per les quals reclamava, que consistien en una limitació de la mobilitat, superior al 50 %, així com la pèrdua de força, espatlla dolorosa i material d'osteosíntesi a l'espatlla esquerra; limitació de la mobilitat, inferior al 50 %, i material d'osteosíntesi al canell esquerre; i perjudici estètic moderat. També va indicar que li suposaven una incapacitat permanent total, segons la Resolució de 30 de maig de 2017 de l'INSS, en la qual es detalla l'estat del pacient en aquella data, en els termes següents: *“fractura luxación de hombro izquierdo, (FX de troquiler desplazada). Intervención quirúrgica (IQ) (10/2015) reducción abierta y osteosíntesis. Posteriormente, capsulitis retráctil, IQ (3/2016) artroscopia y cirugía abierta para artrólisis y inserción del manguito de los rotadores, limitación de la movilidad superior al 50% y pérdida de fuerza, fractura conminuta. Radio distal izquierda muñeca izquierda, IQ reducción abierta y osteosíntesis. Limitación de la movilidad inferior al 50%.”*

L'import total que reclama per la incapacitat, pels dies de recuperació (601 dies, 23 d'aquests hospitalaris, 578 improductius) i per les seqüeles (26 punts i 15 de perjudici estètic) és de 167.321,03 euros, sobre la base del sistema de valoració i barem d'indemnitzacions de la llei de trànsit per a l'any de l'accident. També va manifestar que restava pendent de presentar el pressupost i/o factura de la reparació de la motocicleta.

Per correu electrònic de 10 de gener de 2018, el reclamant va aportar diversa documentació mèdica sobre l'assistència rebuda entre el 7 d'octubre de 2015 i el 10 de gener de 2017, relativa als ingressos hospitalaris, les dues intervencions i els tractaments posteriors. Hi consta que el primer diagnòstic del pacient va ser: "*Fractura-luxación húmero izquierdo, fractura de radio distal izquierdo.*" Durant la primera intervenció, del dia 8 d'octubre de 2015, es va objectivar "una fractura desplaçada de tròquiter". Li van donar l'alta hospitalària el 19 d'octubre següent. Va seguir els controls mèdics a l'Hospital de la Mútua Asepeyo, amb tractaments analgèsic i de rehabilitació funcional. El van haver d'intervenir novament el 8 de març de 2016, i li van donar l'alta 10 dies després. Va iniciar una segona tanda de rehabilitació. El 14 de desembre de 2016 li van fer una prova per a valorar la funcionalitat dels membres superiors i es va concloure que "*la pérdida global de movilidad del hombro izquierdo es del 56% y no permite el movimiento de elevación de la extremidad por encima de la línea del hombro. Dentro del rango de movimiento que se mantiene en el hombro izquierdo, la disminución de fuerza es de carácter leve en todos los gestos.*" Consta que el 21 de desembre de 2016 el Servei de Traumatologia va valorar els resultats d'aquesta prova amb l'anotació següent al curs clínic "*valorado resultados de pruebas de valoración funcional, creemos agotadas las posibilidades.*"

Juntament amb la reclamació, l'instant no va annexar cap documentació, però, en un segon escrit presentat amb posterioritat, en va aportar diversa, alguna en resposta al requeriment de la instructora. Així, consta, entre d'altres, un gràfic extret de l'"Estudi de l'accidentalitat provocada per animals en llibertat a la xarxa de carreteres de la Generalitat de Catalunya període 2010-2014", elaborat pel Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat.

S'hi annexa també una còpia de l'atestat policial en què s'explica la dinàmica de l'accident, i s'identifica, entre d'altres aspectes tècnics, les condicions atmosfèriques –"bon temps amb calma o vent molt suau", el ferm –"bon estat de conservació"– la superfície –"seca i neta", i la lluminositat –"de nit, sense llum artificial". Pel que fa a la limitació de velocitat de la via, és la genèrica, de 90 km/h. En l'informe es destaca la presència de senyals: una senyalització vertical de "revolt perillós cap a l'esquerra", si bé es fa constar que no afecta l'accident, ja que el revolt es localitza passat el punt del sinistre; un altre "senyal de localització, S-572, fita quilomètrica en carretera convencional".

En l'apartat de valoració, es fa constar, a més, que l'accident es va produir a les 6.25 h del 7 d'octubre de 2015, a la via interurbana C-1415-c, punt quilomètric 5 del municipi d'Argentona (Maresme), consistent en el "xoc d'una motocicleta amb un animal salvatge, amb el resultat d'una persona ferida greu i danys materials al vehicle implicat. L'accident es localitza en un tram de via recte, posterior a un revolt a esquerres en sentit descendent (Mataró) i un canvi de rasant sense il·luminació, amb visibilitat restringida al feix de llum del vehicle, sense obstacles i es troba la calçada en bon estat de conservació, neteja i sense que se'n puguin percebre substàncies lliscants".

L'informe continua la descripció de la dinàmica de l'accident i fa constar que "és a l'inici d'aquest tram recte quan un animal, possiblement un senglar, irromp de forma sobtada la trajectòria que el Sr. [...] duïa, amb maniobra evasiva consistent a frenar el seu vehicle, la qual resulta ineficaç, i es produeix el xoc entre la part davantera de la motocicleta i l'animal, resultant-ne la caiguda en la via de la motocicleta i conductor i l'arrossegament d'ambdós per damunt l'asfalt fins a la seva posició final". També s'hi ressalta que produïda la caiguda i segons manifesta el mateix reclamant, aquest es va desplaçar fora de la via, des d'on va donar l'avís de l'accident mitjançant una trucada al 112 i on va romandre fins a l'arribada dels efectius policials i del SEM.

D'entre les causes directes de l'accident, la principal és la "irrupció sobtada en la via d'animal salvatge", que s'identifica com a senglar, segons manifesta l'ara reclamant. En veure l'animal, la reacció del conductor va ser de realitzar una maniobra evasiva, la qual no va ser eficaç perquè no va poder evitar topar-hi. D'acord amb les empremtes de frenada d'abans de la col·lisió, el tipus i la localització dels danys observats a la motocicleta, les restes de sang trobades que no poden pertànyer al mateix conductor i, finalment, l'absència de cap animal ferit en el lloc del fets malgrat la violència de l'impacte, els agents conclouen que l'accident va consistir en "un xoc amb un animal corpulent, possiblement un senglar".

Per acabar, hi consta així mateix que el conductor va necessitar hospitalització per les lesions patides i que li van donar l'alta el 19 d'octubre de 2015.

El 7 de juny de 2018, l'interessat va formular un escrit d'al·legacions que pivota sobre la inexistència o la insuficiència de senyalització d'animals salvatges. Així, destaca que a l'informe policial no es fa constar la senyalització P-24, "*ni de ningún otro tipo que hubiese podido prevenir al conductor de la existencia de tal peligro*" i aquest aspecte el porta a concloure que no existia cap senyalització en el sentit indicat. També manifesta que encara que aquesta existís, seria insuficient, atès que "*la advertencia de peligro durante el tramo de 2.000 metros resulta demasiado genérica*". I això perquè cal que sigui "*reiterada a intervalos mucho más cortos a lo largo de la zona evaluada por la propia Administración como de riesgo, so pena de no producir el efecto de llamada de atención del usuario*". També considera que havia de ser més visible, "*es decir, mediante señal iluminada u otros signos como material reflectante de alta visibilidad que adecue y facilite al conductor una mayor concentración [...]*".

V.2. L'informe del Servei *ad hoc*

A petició de l'òrgan instructor, el 23 de gener de 2018, el cap de la Secció de Conservació i Explotació Oriental i el cap de l'Oficina Tècnica de Gestió d'Infraestructures, de la Gerència de Serveis i Infraestructures Viàries i Mobilitat de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat, van emetre un informe en relació amb la reclamació, en el qual s'exposa que la carretera C-1415c i el punt quilomètric 5 formen part de les carreteres gestionades per la Diputació de Barcelona i que el quilometratge és ascendent en sentit Granollers i descendent en sentit Mataró; que no es va rebre cap comunicació de l'accident; que la senyalització horitzontal és de vores i eix continu,

amb una senyalització vertical relativa a l'advertència de perill per la proximitat d'un gual a la via P-15b amb senyal complementari S-7 de velocitat recomanada de 40 km/h i que la limitació de velocitat és la genèrica de la via, de 90 km/h; que, en relació amb la senyalització vertical específica relativa a l'advertència de perill de creuament d'animals en llibertat, en la data de l'accident hi havia un senyal tipus P-24 en el punt quilomètric 4+230 amb senyal complementari indicatiu de 2.000 metres, al marge dret, en direcció Granollers, i, en sentit contrari (direcció Mataró), al marge esquerre, en el punt quilomètric 6+230 amb senyal complementari indicatiu de 2.000 metres; que no es té constància que el punt on es va produir l'accident sigui un lloc habitual de pas de porcs senglars; que el punt quilomètric 5 es troba en un tram en recta; que, segons el Catàleg de Carreteres de la Generalitat de Catalunya, la C-1415c és una carretera convencional i, conseqüentment, sense obligació per part de l'Administració de posar-hi tanques i limitar-ne els accessos; que la intensitat mitjana diària (IMD) al llarg de l'any 2015 en aquest tram de carretera va ser de 9.570 vehicles, i que no es té constància d'altres accidents ocorreguts, amb anterioritat o posterioritat immediata a l'accident, en aquest punt i per la mateixa causa.

V.3. Els documents de la companyia d'assegurances de l'Administració

A requeriment de l'òrgan instructor, la companyia d'assegurances de l'Administració –Axa Seguros Generales, SA– va efectuar una valoració de l'estat del reclamant, el 6 de febrer de 2018, a partir dels informes mèdics i l'exploració física efectuada el 16 de novembre de 2017. El metge especialista en medicina de l'esport, màster en traumatologia i en cirurgia ortopèdica, màster en medicina forense i en valoració del dany corporal va informar 441 dies de període de sanitat (23 d'aquests hospitalaris i 418 impeditius) i va realitzar una valoració de les seqüeles de fins a 33 punts i 9 punts de perjudici estètic, que considerava constitutives d'una incapacitat permanent total moderada/lleu. El 8 de març de 2018, la companyia asseguradora va valorar el dany en 127.566,53 euros, i un factor corrector de 39.111,97 euros per la incapacitat total, sobre la base del sistema de valoració i barem d'indemnitzacions de la Llei de trànsit per als anys 2014-2015.

V.4. La posició de l'Administració

Tant l'informe jurídic com la proposta de resolució defensen la inexistència de nexa causal entre l'accident i el funcionament del servei públic de carreteres, que impedeix declarar cap responsabilitat de l'Administració en l'accident, si bé consideren que resulta acreditada l'efectivitat del dany. La proposta de resolució motiva la decisió que es proposa, que és desestimar la reclamació, sobre la base que impedir "la irrupció d'un animal salvatge a la calçada no forma part de les obligacions de conservació de la via, aquesta corporació no és titular de l'aprofitament cinegètic de la zona, ni té competència en matèria de gestió d'aquests tipus d'aprofitaments, ni tampoc la titularitat dels terrenys adjacents".

Amb citació de la disposició addicional novena de la Llei de trànsit, en la redacció donada per la Llei 6/2014, aplicable al cas per raons temporals, s'afirma que "La responsabilitat del titular

de la via, que ve a ser subsidiària de la del conductor i de la dels titulars dels aprofitaments cinegètics o dels terrenys (en consonància amb el fet que la irrupció d'un animal salvatge no té res a veure amb cap element de la via) es limita a dos supòsits: a) que el titular de la via, una vegada advertida, no hagués reparat el seu tancament; i b) no haver senyalitzat el perill per animals lliures en trams d'alta sinistralitat”.

A partir d'aquesta premissa, i d'acord amb l'informe del Servei, l'òrgan instructor conclou que el tram on va tenir lloc l'accident estava senyalitzat adequadament, amb senyalització específica d'advertiment de pas d'animals salvatges; i, pel que fa a les mesures de tancament lateral de la via, que cap precepte legal o reglamentari obliga el titular de la via a col·locar tanques de protecció a les carreteres convencionals.

VI. Requisits de la responsabilitat patrimonial de l'Administració per accidents de circulació resultants de col·lisions amb espècies cinegètiques

Segons disposen l'article 81 i següents de la Llei 26/2010 i els articles 139 i següents de l'LRJPAC, aplicable al cas per raons temporals, en aplicació de l'establert en l'article 106.2 de la Constitució, els ciutadans tenen dret a ser indemnitzats per les administracions públiques de Catalunya de tota lesió que pateixin en qualsevol de llurs béns i drets, sempre que la lesió sigui conseqüència del funcionament normal o anormal dels serveis públics, excepte en els casos de força major o de danys que tinguin el deure jurídic de suportar d'acord amb la llei.

Els requisits que hi han de concórrer perquè la petició prosperi i la persona perjudicada tingui dret a ser indemnitzada són: a) que existeixi un dany real, efectiu, avaluable econòmicament i individualitzable en relació amb una persona o un grup de persones; b) que la lesió sigui conseqüència del funcionament normal o anormal del servei públic; c) que no hi hagi intervingut força major, i d) que el dany sigui antijurídic, en el sentit que qui el pateixi no tingui el deure de suportar-lo.

En la data de l'accident, estava vigent la Llei 6/2014, de 7 d'abril, per la qual es modifica el text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, aprovat pel Reial decret legislatiu 339/1990, de 2 de març. La disposició addicional novena del qual, intitolada “Responsabilitat en accidents de trànsit per atropellaments d'espècies cinegètiques”, s'ha incorporat actualment a la disposició addicional setena del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària (en vigor des del 31 de gener de 2016). En concret, el precepte disposa: “En accidents de trànsit ocasionats per atropellament d'espècies cinegètiques a les vies públiques és responsable dels danys a persones o béns el conductor del vehicle, sense que es pugui reclamar pel valor dels animals que irrompin en aquelles. No obstant això, és responsable dels danys a persones o béns el titular de l'aprofitament cinegètic o, si no n'hi ha, el propietari del terreny quan l'accident de trànsit sigui conseqüència directa d'una acció de caça col·lectiva d'una espècie de caça major portada a terme el mateix dia o que hagi conclòs

dotze hores abans de l'accident. També en pot ser responsable el titular de la via pública en la qual es produeixi l'accident com a conseqüència de no haver reparat la tanca de tancament dins el termini, si s'escau, o perquè no disposa de la senyalització específica d'animals solts en trams amb una alta accidentalitat per col·lisió de vehicles amb aquests animals.”

VII. Parer de la Comissió

VII.1. El dany

Es pot tenir per acreditat el primer requisit perquè neixi el dret a la indemnització, que és que el dany al·legat ha de ser efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat amb relació a una persona o grup de persones. Els mitjans documentals que consten en l'expedient resulten suficients per a provar que l'instant va patir el 7 d'octubre de 2015, cap a les 6.25 h, un accident de circulació que li va produir un politraumatisme i diverses lesions, de diversa consideració, per les quals va ser traslladat pel SEM a un centre sanitari, i que va necessitar dos ingressos hospitalaris, diversos tractaments quirúrgics i un període de guariment, i que li han quedat seqüeles físiques i estètiques constitutives d'una incapacitat permanent en grau de total.

Dit això, cal analitzar si hi concorren els altres requisits necessaris perquè sorgeixi la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques. A efectes sistemàtics, s'observa que la reclamació es fonamenta en un únic motiu: el deure de l'Administració titular de la carretera de mantenir la via en les millors condicions possibles de seguretat per a la circulació, i d'instal·lar-hi i conservar-hi els senyals i les marques viàries adequades (*“considerando responsable dicha Administración habida cuenta de la ausencia de la preceptiva señalización advirtiendo el peligro de animales salvajes en la vía” i perquè “el imperativo legal de señalización de dicha presentación de animales salvajes en virtud de la ley 6/2014 de 7 de abril en su Disposición Novena no ha tenido cumplimiento en el caso que nos ocupa habida cuenta de que no existe ninguna señal en el sentido expuesto en la citada vía [...]”*).

VII.2. Nexa causal i antijuridicitat del dany

En procediments de responsabilitat patrimonial per accidents de circulació resultant de col·lisions amb espècies cinegètiques, o causats per la irrupció d'animals a la calçada, és necessari que quedi provat un títol legalment idoni per a poder imputar responsabilitat a l'Administració. La doctrina d'aquesta Comissió Jurídica Assessora en aquesta matèria es conté, entre d'altres, en els dictàmens 92/2007, 154/2012, 18/2014, 25/2017, 29/2019 i 97/2019.

Tal com la Comissió ja va dir en el Dictamen 25/2017, “Els deures de l'Administració pública relatius a la conservació i senyalització adequades de la via pública estan previstos en l'article 57.1 de la Llei de trànsit (Text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, aprovat pel Reial decret legislatiu 339/1990 de 2 de març; i actual Text refós,

aprovat pel Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre). D'acord amb aquest precepte: "Correspon al titular de la via la responsabilitat de mantenir-la en les millors condicions possibles de seguretat per a la circulació, i d'instal·lar-hi i conservar-hi els senyals i les marques viàries adequades".

Segons la Sentència 8/2019 de 10 de gener, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Sala Contenciosa Administrativa, Secció Quarta, *"La señalización sólo es necesaria cuando se trate de zona con paso frecuente de animales. Y se entiende como trámites de concentración de accidentes con ungulados aquellos tramos de carretera que tengan una tasa superior a 3 accidentes por quilómetro en el periodo de estudio con una separación máxima entre dos puntos de colisión sucesivos inferior a 500 metros.*

Como pone de relieve la Administración, se siguen unos criterios técnicos para señalar o no un tramo determinado y su obligación es hacerlo en aquellos tramos en que se tiene conocimiento de un previsible riesgo de colisión con fauna.

En consecuencia, la actora no ha acreditado que la actividad de la Administración no se ajuste al estándar exigible en la prestación del servicio de seguridad vial, lo que nos ha de llevar a concluir que no existe un funcionamiento anormal del servicio público de señalización de carreteras".

I a la Sentència 69/2019, de 5 de febrer, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Sala Contenciosa Administrativa, Secció Quarta, es va reblar: *"o la culpa debe de ser asumida también en parte por el lesionado ya que es evidente que no toda la responsabilidad es de la Administración. El demandante debe de asumir el resultado (en parte) del peligro que supone circular con un vehículo porque es una actividad de riesgo y ante la irrupción del jabalí de forma repentina e imprevisible en la calzada no puede repercutir toda la responsabilidad a la demandada".*

En el cas objecte d'aquest Dictamen, no s'adverteix cap incompliment per part de l'Administració pública en relació amb els seus deures de conservació, tancament i senyalització de la via pública on va tenir lloc l'accident.

L'accident es va produir en el punt quilomètric 5 de la carretera C-1415c, sentit Mataró, la qual és una carretera convencional. De conformitat a l'article 5 del text refós de la Llei de carreteres, esmentat, les carreteres convencionals que, per definició, no tenen les característiques pròpies de les autopistes, de les autovies i de les vies preferents, no requereixen tancaments que impedeixin l'accés a les propietats confrontants. Escau reproduir un extracte de la Sentència 692/2003, de 16 de maig, de la Sala Contenciosa Administrativa, Secció Primera, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, citada en la proposta de resolució, en què l'òrgan jurisdiccional va assenyalar que, *"tratándose la Bv-1248 de una carretera cuyo acceso directo no está limitado legalmente, el imposibilitar la irrupción a la calzada de animales sueltos o salvajes no forma parte de las obligaciones de conservación de la vía no pudiendo aceptarse, por consiguiente, que en este caso, estemos ante un funcionamiento inadecuado de un servicio público de la competencia de la Diputación sino ante un hecho ajeno al mismo".*

Quant a la senyalització vertical específica relativa a l'advertència de perill de creuament d'animals en llibertat, consta que la via disposava d'una doble senyalització P-24, col·locades cadascuna en un dels sentits de la marxa, entre el punt quilomètric 6+230 i 4+230. En direcció a Mataró, que és la que seguia el reclamant, la senyalització estava en el punt quilomètric 6+230 i la perillositat abastava una longitud de 2 km, segons va informar l'Oficina Tècnica de Gestió d'Infraestructures. Per tant, atès que l'accident va tenir lloc al punt quilomètric 5, en direcció Mataró, i que el senyal advertia en el punt quilomètric 6+230 de perillositat en els 2 km següents (això és, fins al punt quilomètric 4+230), clarament es desprèn que l'accident va succeir en el tram afectat per la senyalització de perill. L'article 149 del Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament general de circulació per a l'aplicació i el desplegament del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, preveu que la senyalització de perill d'animals en llibertat (P-24) està destinada per a les situacions de "Perill per la proximitat d'un lloc on sovint la via pot ser travessada per animals en llibertat", per la qual cosa, es pot advertir que la senyalització era l'adequada.

El fet que l'Administració actuant complís amb l'obligació d'advertir del perill d'acord amb la tipologia de la via on es produeix l'accident mitjançant els senyals adequats, i des de la perspectiva que ocupa el present Dictamen, situa el cas en el supòsit legal previst per la normativa sobre trànsit i seguretat viària en què la responsabilitat de la topada amb un animal salvatge és exclusiva del conductor.

Per tot l'exposat, aquesta Comissió Jurídica Assessora considera que en el cas que s'examina manca la relació de causalitat entre els danys derivats de l'accident de circulació i el funcionament del servei públic, perquè no era exigible a l'Administració titular de la via pública cap actuació addicional de conservació i senyalització de la via.

CONCLUSIÓ

És procedent desestimar la reclamació de responsabilitat patrimonial instada pel Sr. A, davant la Diputació de Barcelona, pels danys i perjudicis derivats d'un accident de trànsit mentre circulava amb motocicleta per la topada amb un porc senglar que va irrompre a la calçada, i que atribueix a la manca de senyalització d'advertiment.